

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: A. Bostan, V. Negru, A. Pahopol

DECIZIE

21 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Nicolae Craiu
Dumitru Visternicean

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Brovcenco Trans”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Societatea cu Răspundere Limitată „Brovcenco Trans” împotriva Societății Comerciale „Universal Logistic” Societate cu Răspundere Limitată și Alexandru Madan cu privire la încasarea datoriei pentru serviciile de transport și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 08 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Brovcenco Trans”,

c o n s t a ț ă :

La 30 decembrie 2013 Societatea cu Răspundere Limitată „Brovcenco Trans” (în continuare SRL „Brovcenco Trans”) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății Comerciale „Universal Logistic” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea datoriei în sumă de 137500 de lei, penalității în mărime de 303628 lei, cheltuieli de asistență juridică în mărime de 6000 de lei și taxa de stat în sumă de 2000 de lei, iar în scopul asigurării acțiunii aplicarea sechestrului pe conturile bancare și bunurile imobile ale pârâtului.

Prin încheierea din 18 mai 2016 a Judecătoriei Ialoveni a fost admisă cererea SRL „Brovcenco Trans” și atras în proces în calitate de copârât Alexandru Madan.

Prin hotărârea din 17 august 2017 a Judecătoriei Hâncești (sediul Ialoveni) a fost respinsă integral cererea de chemare în judecată ca neîntemeiată.

La 10 ianuarie 2018 SRL „Brovcenco Trans” a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii instanței de fond în care a indicat că va prezenta apelul motivat după primirea hotărârii integrale a instanței de judecată.

Prin încheierea din 08 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost restituită cererea de apel declarată de către SRL „Brovcenco Trans” ca fiind depusă în afara termenului legal.

La 03 iulie 2018 SRL „Brovcenco Trans” a contestat cu recurs încheierea din 08 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău solicitând, admiterea recursului și dispunerea examinării în fond a cauzei de către instanța de apel de la etapa depunerii apelului motivat.

În motivarea recursului a indicat dezacordul cu încheierea instanței de apel, și a menționat că instanța de apel la emiterea încheierii nu a luat în calcul circumstanțele cauzei, și anume că omiterea termenului legal de depunere a apelului se datorează faptului necunoașterii existenței hotărârii instanței de fond care a fost recepționată abia la 27 decembrie 2017.

În conformitate cu prevederile art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele cauzei atestă că încheierea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 08 mai 2018, expedită părților prin intermediul oficiului poștal la 23 iunie 2018, confirmarea despre recepționarea acestuia de către părți la materialele dosarului lipsește.

Astfel, recursul, declarat de SRL „Brovcenco Trans” la 03 iulie 2018, este depus în termen.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SRL „Brovcenco Trans”, urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu art.427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Așadar, din conținutul recursului declarat de SRL „Brovcenco Trans”, rezultă că, recurentul nu este de acord cu încheierea din 08 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care cererea de apel a fost restituită ca fiind depusă cu omiterea termenului legal de declarare.

La fel, s-a constatat că, pentru a se pronunța astfel, instanța de apel a reținut că, apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu a prezentat careva motive care ar justifica depășirea termenului de declarare a apelului și nici nu a pretins la restabilirea termenului de atac.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră concluzia instanței de apel despre necesitatea restituirii cererii de apel ca fiind depusă cu omiterea termenului legal de declarare, justă.

În acest context, Colegiul reiterează prevederile art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, care statuează că, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Prin prisma normei enunțate, instanța de recurs relevă că, dispozitivul hotărârii instanței de fond a fost pronunțat la 17 august 2017 (f.d.246, Vol.I).

Concomitent, din materialele dosarului Colegiul reține că, cererea de apel înaintată de către SRL „Brovcenco Trans” împotriva hotărârii, a fost înregistrată la 10 ianuarie 2018 (f.d.247, Vol.I).

Aici, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră oportun de a reitera și prevederile art. 110 Cod de procedură civilă, care indică că, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de

judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Totodată, conform art. 111 alin. (3) Cod de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Prin urmare, în speță, termenul de declarare a apelului și-a început curgerea la 18 august 2017, ziua imediat următoare datei emiterii dispozitivului hotărârii contestate și a expirat la 18 septembrie 2017, aceasta fiind ultima zi de depunere a apelului, cu toate acestea, apelul a fost depus abia la 10 ianuarie 2018, fapt ce denotă depunerea apelului cu încălcarea termenului de declarare.

Cât privesc argumentele recurentului SRL „Brovcenco Trans” precum că, a omis întemeiat termenul de declarare a apelului pe motiv că, a făcut cunoștință cu dispozitivul hotărârii instanței de fond abia la 27 decembrie 2017 când a primit plicul de la oficiul poștal, instanța de recurs le consideră neîntemeiate și care urmează a fi respinse. Or, potrivit modificărilor operate prin Legea nr.155 din 05 iulie 2012, în vigoare din 30 noiembrie 2012, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii și nu din momentul primirii copieii hotărârii sau a dispozitivului acesteia, cum prevedea anterior norma procesuală.

Nu poate fi reținut ca temei de a considera că apelul a fost depus în termen nici argumentul recurentului precum că, SRL „Brovcenco Trans” nu a asistat la pronunțarea dispozitivului hotărârii, or, ultimul a fost legal citat, despre data, ora și locul ședinței de judecată anterioare pronunțării dispozitivului hotărârii din 17 august 2017, ceea ce se confirmă prin avizele de recepție anexate la dosar. Or, în conformitate cu art.102 alin.(4¹) și (7) participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară. Citațiile și înștiințările judiciare trimise la sediul persoanelor juridice și nerecepționate la expirarea termenelor de reclamare se consideră înmânate la data expirării termenului de reclamare chiar dacă destinatarul nu a reclamat corespondența de la oficiul poștal. Citațiile și înștiințările expediate la adresa electronică înregistrată în Programul integrat de gestionare a dosarelor se consideră recepționate.

Totodată, Colegiul reține că la materialele dosarului există probe ce demonstrează realizarea obligației instanței de fond privind citarea legală a participanților la proces pentru ședințele de judecată, apelantul fiind citat cu scrisori recomandate, care au fost recepționate, avizele de recepție fiind anexate la materialele cauzei (f.d.32, 176, Vol.I).

Prin urmare, instanța de recurs remarcă că, instanța de fond i-a oferit recurentului – reclamant SRL „Brovcenco Trans” posibilitatea de a-și argumenta și dovedi poziția procesuală în cadrul procesului de judecată, însă dânsul nu s-a folosit de acest drept.

Aici se menționează că, recurentul SRL „Brovcenco Trans” prin lege era obligat să respecte termenul de contestare cu apel de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, condiție ce nu se atestă în prezenta speță.

De asemenea nu poate fi reținut ca temei de a considera recursul întemeiat nici argumentul recurentului precum că instanța de apel a admis o eroare de drept prin faptul că fără a cita apelantul, în lipsa apelului motivat, fără a primi încheierea de a nu da curs apelului, în lipsa apelantului a constatat depășirea termenului de declarare a apelului. Or, în conformitate cu art. 369 alin.(1) lit.b) și alin.(1¹), instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă: apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen. Asupra restituirii cererii de apel decide un complet din 3 judecători, fără citarea participanților la proces. Instanța de apel poate convoca participanții la proces în ședință prealabilă doar în cazul stabilit la alin. (1) lit. b).

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

SRL „Brovcenco Trans” la depunerea cererii de apel nu a solicitat repunerea în termen și nu a anexat probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

Prin urmare, ținând cont că cererea de apel împotriva hotărârii din 17 august 2017 a Judecătorei Hâncești (sediul Ialoveni) a fost depusă cu depășirea termenului prevăzut de lege, iar SRL „Brovcenco Trans” nu a solicitat repunerea în termen și nu a anexat probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului, Curtea de Apel Chișinău întemeiat a restituit apelul.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) Cod de procedură civilă, participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Articolul 61 alin. (1) Cod de procedură civilă expres prevede că participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Contrar acestor prevederi legale, SRL „Brovcenco Trans” nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

În cauzele Ceachir contra Moldovei din 15 ianuarie 2008 și Melnic contra Moldovei din 14 noiembrie 2006, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale încalcă drepturile reclamanților la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 10 alin. (3) Cod de procedură civilă, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în

obligăția de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Luând în considerație cele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează că argumentele invocate în recurs sînt neîntemeiate, fapt pentru care recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art.428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Brovcenco Trans”.

Se menține încheierea din 08 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, în pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de către Societatea cu Răspundere Limitată „Brovcenco Trans” împotriva Societății Comerciale „Universal Logistic” Societate cu Răspundere Limitată și Alexandru Madan cu privire la încasarea datoriei pentru serviciile de transport și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Nicolae Craiu

Dumitru Visternicean